Štev. 17. V Trstu, nedeljo dne 17. januarja 1915. Letnik XL.

Izhaja vsak dan, tudi ob nedeljah in praznikih, ob 5 zjutraj, ob ponedeljkih ob 8 dopoldne.
Uredništvo: Ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20, I nadstr. — Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu lista. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo in rokopisi se ne vračajo.
Izdajatelj in odgovorni urednik Štefan Godina. Lastnik konsorcij lista „Edinosti". — Tisk tiskarne „Edinosti", vpisane zadruge z omejenim poroštvom v Trstu, ulica Sv. Frančiška Asiškega št. 20.
Telefon uredništva in uprave štev. 11-57.
Naročnina znaša: Za celo leto . . . . . K 24·—
za pol leta . . . . . „ 12·—
za tri mesece . . . . . „ 6·—
Za nedeljsko izdajo za celo leto . . . . . „ 5·20
za pol leta . . . . . „ 2·60

EDINOST

Posamezne številke „Edinosti" se prodajajo po 6 vinarjev zastarele številke po 10 vinarjev.
Oglasi se računajo na milimetre v širokosti ene kolone
Cene: Oglasi trgovcev in obrtnikov . . . . . mm po 10 vin.
Osmrtnice, zahvale, poslanice, oglasi denarnih zavodov . . . . . mm po 20 vin.
Oglasi v tekstu lista do pet vrst . . . . . K 5·—
vsaka nadaljna vrsta . . . . . „ 2·—
Mali oglasi po 4 vinarje beseda, najmanj pa 40 vinarjev.
Oglase sprejema inseratni oddelek „Edinosti". Naročnina in reklamacije se pošiljajo upravi lista. Plačuje se izključno le upravi „Edinosti". — Plača in toži se v Trstu.
Uprava in inseratni oddelek se nahajata v ulici Sv. Frančiška Asiškega št. 20. — Poštnohranilnični račun št. 841.652.

Na Rusko-Poljskem, v Galiciji in v Karpatih položaj neizpremenjen

Pri Soissonsu mir. - Razni francoski napadi odbiti. - V Vogezih ničesar posebnega.

Z avstrijsko-ruskega bojišča.

DUNAJ 16. (Kor.) Uradno se objavlja: 16. januarja opoldne.

Na Poljskem, v Galiciji in Karpatih je položaj neizpremenjen.

Ob Dunajcu je dosegla naša artiljerija v boju s sovražno poljsko in težko artiljerijo zopet lepe uspehe.

Namestnik šefa generalnega štaba, pl. Höfer, fml.

Cesarjeve odredbe.

DUNAJ 16. (Kor.) Kakor objavlja današnji naredbeni list, je Njegovo Veličanstvo z Najvišjim sklepom z dne 30. decembra 1914 odredilo, da se s 1. januarjem 1915 za dobo mobilizacije:

1) zviša rodbinam ujetih gažistov in gažistnih aspirantov tekoča sustentacija na dvojno mero normalno pristoječega zneska;

2) dovoli rodbinam ujetih podoficirjev aktivnega stanja doklado k rodbinskim pristojbinam v izmeri soprogi pristoječe sustentacije v znesku 30 K mesečno;

3) dovoli rodbinam pogrešanih gažistov in gažistnih aspirantov še nadaljno prejemanje tekoče sustentacije v navadni meri;

4) dovoli rodbinam pogrešanih podoficirjev aktivnega stanja prejemanje tekoče sustentacije za ženo in otroke in za razsvetljevalne, kuhinjske in kurilne potrebščine za celo družino.

Njegovo Veličanstvo cesar je pooblastil dalje vojno ministrstvo, da odredi še nadaljne potrebne stvari.

V izvajanje tega cesarskega sklepa se med drugim odreja:

Za mesec januarij tega leta pristoječe kvote zvišanih rodbinskih pristojbin naj se po likvidaturi za rodbinske pristojbine izplačajo istočasno z rodbinskimi pristojbinami za mesec februar.

Z ozirom na izrecna določila cesarskega sklepa je vsako zvišanje pristojbin za dobo pred 1. januarjem 1915 brezpogojno izključeno.

Protektorat nad vojno preskrbo.

DUNAJ 16. (Kor.) Njegovo Veličanstvo cesar je najmilostiveje blagovolilo protektorat nad vojno preskrbo vse monarhije (izvzet je le Rdeči križ), ki ga je imel doslej Nj. c. in kr. Visokost gospod nadvojvoda Evgen, izročiti Nj. c. in kr. Visokost gospodu nadvojvodi Karlu Štefanu.

Z nemško-ruskega bojišča.

BERLIN 16. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 16. januarja.

Vzhodno bojišče.

Položaj neizpremenjen. Deževno in megleno vreme je onemogočilo vsako bojno akcijo.

Vrhovno armadno vodstvo.

Z nemško-francoskega bojišča.

BERLIN 16. (Kor.) Wolffov urad poroča: Veliki glavni stan, 16. januarja.

Zapadno bojišče.

Pri Nieuportu so se vršili le artiljerijski boji. Sovražni napadi na naše pozicije, severozapadno od Arrasa, so bili odbiti. V protinapadu so zavzele naše čete dva strelska jarka in ujele posadki.

V zadnjem času pogosto omenjeno zaselje la Boiselle, severovzhodno od Alberta, je bilo včeraj popolnoma porušeno in očiščeno Francozov.

Severovzhodno od Soissonsa je vladal mir. Število v bojih od 12.—14. januarja tamkaj osvojenih francoskih topov se je zvišalo na 35.

Manjši, za nas uspešni boji so se vršili v Argonih in v gozdu Consenvoye (severno od Verduna).

Napad na Ailly, jugovzhodno od St. Mihiela, se je razbil že v razvoju v našem ognju.

V Vogezih ničesar pomembnega.

Vrhovno armadno vodstvo.

Kako bi se uspešneje nastopalo proti sovražnim letalom?

LONDON 16. (Kor.) »Times« objavljajo neko pismo iz Belgije, kjer izjavlja neki izkušeni vojak, da bi se zamoglo nastopati uspešno proti sovražnim letalom le s pomočjo malih, hitro se dvigajočih letal. V Dünkirchnu so iz utrdb iz več topov streljali skoro celo uro na nemške letalce. Šrapneli so pokali v zraku kakor rakete. Toda Nemci se niso zato niti zmenili, temveč pometali bombe in se potem vrnili direktno nad bojno linijo, da pokažejo sovražniku vse omalovaževanje.

Angleško poročilo o slabem vremenu na bojiščih.

LONDON 16. (Kor.) Iz angleškega glavnega stana se poroča z dne 12. t. m.: Zadnje poročilo nekega očividca se glasi: V zadnjem času je precej vetrno posebno v višjih zračnih plasteh. Veter je bil letalcem zelo nadležen, vendar so kljub temu nadaljevali svoje poizvedovalne polete. Nekč je bil veter tako močan, da je letalca, dasi je je rabil zelo brzo letalo, zanašal na uro deset milj nazaj. Vsled silnega neprestanega deževja ima boj proti elementarnim silam skoraj večji pomen kakor proti sovražniku. Reka Lys je narastla za dva metra in preplavila cele pokrajine. Tudi iz preliva je stopila voda na več mestih na obrežje. Ceste so večinoma le malo vzdignjene nad vodo. Vodna pot, katero nižje Armentieresa rabijo Nemci, je na daleč preplavljena. Severno od reke v okraju Menicourtrat je ponekod videti več milj daleč samo vodo.

Amerikanci kupujejo nemške trgovske ladje.

NEWYORK 15. (Kor.) — Kakor poroča „Journal of Commerce", so si zasigurali amerikanski interesenti nakup treh nadaljnih ladij paroplovne družbe „Hamburg-Amerika" in sicer „Nassovio" in „Georgis", ki se nahajata v New Orleansu in „Constancio", ki je v pristanišču Cienfueges. Amerikanci nameravajo vporabiti te ladje za prevažanje bombaža v Bremen.

Žrtve min.

HAMBURG 16. (Kor.) „Hamburger Korrespondenz" poroča: Dne 6. in 7. decembra 1914 so pri Mentilnoto v Baltiškem zalivu zadel trije švedski parniki na mine in se potopili. V Nemčiji, posebno v trgovskih krogih bridko obžaljujejo izgubo teh ladij. Kdo je nastavil te mine, tega kljub poizvedovanju ni mogoče konstatirati s sigurnostjo. Vsekakor je vsled negotovosti rezultata preiskave mogoče, da so bile nemške.

Da se družinam švedskih mornarjev, ki so pri tej nesreči izgubili svoje življenje, priskoči vsaj nekoliko na pomoč, so v nemških trgovskih krogih nabrali zanje okoli 200.000 mark.

Ameriška bombaževina za Evropo.

WASHINGTON 15. (Kor.) Državni departma se je poskušal sporazumeti z Anglijo glede takojšnjega odpotovanja »Dacie« z bombaževino na krovu in sicer na podlagi, da naj bi bila to provizorična vožnja. Če dobi »Dacia« dovoljenje, da izvrši to vožnjo brez konfiskacije, bi to ne imelo vpliva na vprašanje principov.

Predlog je stavil angleškemu poslaniku solicitator državnega departmaja, ki je pojasnil, da bi pogodbe ameriških trgovcev glede prodaje bombaža neki bremenski tvrdki takoj zapadle, če bi »Dacia« ne smela takoj odpotovati.

Angleži vstavili japonski in ameriški parnik.

LONDON 16. (Kor) Reuterjev urad poroča iz Vancouvera: Japonski parnik „Mesiko" družbe „Osaka Shosen Kaisha", in neki ameriški parnik pacifiške obalne vožnje sta bila ustavljena, ker se domneva, da vozita kontrabando.

Seja francoskega senata.

LYON 16. (Kor.) »Novelliste« poroča o seji francoskega senata:

Po govoru Dubosta je prešla zbornica k dnevnemu redu, na katerem je stal predlog glede pouka v višjih učnih zavodih.

Senator Delahaye je zahteval odgoditev debate o tem vprašanju kakor tudi o vseh drugih osnutkih. »Besedo imajo sedaj topovi.«

Predsednik finančnega odseka Peytral je odgovoril, da parlament mora izvesti svojo nalogo kot zakonodajni faktor.

Ministrski predsednik Viviani je izjavil, da se vlada strinja z naziranjem finančnega odseka in zahteva popolno kontrolo po parlamentu. Obžaluje, da je prišlo radi Delhayevega predloga do incidenta. Enotnost dežele naj obstoja tudi s kontrolo parlamenta.

Delahaye je odgovoril, da protestira proti besedam Vivianija in vpraša: Ali hočete v sedanjem času zopet pričeti z nekoristnimi debatami in se udati brezkoristnim parlamentaričnim prepiranjem. Saj veste, da dežela ni z vami. Parlamentarična kontrola je samo fraza.

Senator Hervey se je pridružil protestu predgovornika in izjavil, da program, ki ga je sprejela vlada za zasedanje parlamenta, ovira parlamentarce, ki se nahajajo na bojišču na izvrševanju njihove dolžnosti. Bil je vpoklican k vojnemu službovanju in podaja zato svojo demisijo kot senator. Na prošnjo svojih prijateljev je Hervey končno svojo demisijo preklical in je dobil zato dopust do konca vojne. Stem je bil incident poravnan.

Zbornica se je odgodila nato do četrtka. Če je bil Delahayev predlog glede odgoditve sprejet, iz poročila ni razvidno, ker je cenzura črtala dotično mesto.

Nemčija in Italija.

BERLIN 16. (Kor.) »Wolffov urad« poroča: »Tribuna de Geneve« zatrjuje, da so nemški konzulati naznanili v Italiji se nahajajočim Nemcem, da naj bodo pripravljeni, da zapuste Italijo na prvo znamenje. Ta trditev je popolnoma izmišljena.

Boji v južni Afriki.

PRETORIJA 16. (Kor.) Reuterjev urad poroča uradno:

„užnoafrikanske čete so zasedle Swakopmund, pri čemer sta bila dva moža ubita, eden pa ranjen.

Wolffov urad pripominja k temu: Že dolgo pričakovana okupacija odprtega mesta Swakopmund je za potek nadaljnih dogodkov v jugozapadni Afriki brez pomena.

Novoletne brzojavne čestitke angleških lordov ruski vladi.

LONDON 16. (Kor.) Ob ruskem novem letu so zvezni državi brzojavno čestitali drž. tajnik Sir Grey, lord Crewe, lord Curzon in lord Mayer. Sir Grey izraža v svoji brzojavki nado, da novo leto prinese obema državama take vojne uspehe, da bo mogoče skleniti trajen mir in gotovost proti prihodnjim napadom.

Ruska oranžna knjiga o armenskem vprašanju.

PARIZ 16. (Kor.) Petrograjski korespondent »Tempsa« poroča, da namerava izdati ruska vlada oranžno knjigo o armenskem vprašanju, kjer bo vsebovala diplomatična pogajanja glede reform, o katerih se je svoječasno razpravljalo za turško Armenijo in pa nekaj dokumentov o projektih bodoče organizacije Armenije.

Stečajni in poravnavni red.

DUNAJ, 16. (Kor.) „Wiener Zeitung" priobčuje naredbo finančnega ministra sporazumno z justičnim ministrom od 12. januarja 1915 v svrho izvedbe člena XIV. cesarske naredbe od 10. decembra 1914 o uvedbi stečajnega reda in poravnavnega reda.

Dovolitev povratka za vojno nesposobnih iz Amerike.

DUNAJ 16. (Kor.) Ameriško poslaništvo naznanja:

Nemške, avstrijske in ogrske žene vsake starosti, nemški možje pod 17 in nad 55 let, Avstrijci in Ogri pod 18 in nad 50 let, ki so nesposobni za orožje, dalje nemški, avstrijski in ogrski zdravniki in duhovniki, se zamorejo vrniti v domovino, če vložijo prošnjo na Home office.

Produktni trg.

DUNAJ 16. (Kor.) Pšenice in rži tudi danes ni bilo dobiti za najvišje cene. Posamezni vagoni so bili nakupljeni po neznanih cenah. Ječmena in ovsa je bilo malo na trgu, vsled česar ni bilo mogoče ugoditi povpraševanju po njima. Le nova koruza in cinkvantin sta se prodajala živahno po precej visokih cenah. Vreme deževno.

VRATISLAVA 16. (Kor.) Pšenica 25.20, rž 21.50, oves 20.60.

Pegasti legar.

DUNAJ, 16. (Kor.) Zdravstveni oddelek ministrstva za notranje zadeve naznanja: Od 10. do 16. januarja je bilo v avstrijskih pokrajinah 242 slučajev pegastega legarja in sicer 1 slučaj v Gradcu, 138 slučajev v Talerhofu pri Gradcu, 12 v Knittelfeldu, 37 v Sv. Mihaelu (okraj Leoben), 4 v Beljaku, 23 v Volšpergu in 2 v Trstu.

† Grof Stanislav Stadnicki.

DUNAJ, 16. (Kor.) Član gosposke zbornice, grof Satnislav Stadnicki, je danes umrl.

Oddelek malteškega polka v vojni službi v tujini.

MALTA 16. (Kor.) Močen oddelek malteškega polka King Oxon odide na vojno v tujino.

Poročilo kongresnih zbornic glede naseljevanja analfabetov.

LONDON 16. (Kor.) Reuterjev urad poroča iz Washingtona: Poročilo kongresnih zbornic glede naseljevanja v prilog odbora analfabetov se ima sedaj predložiti predsedniku Wilsonu. Raprezentacijska zbornica ga je sprejela z 227 proti 96 glasovom.

Stanje v Tampico.

WASHINGTON, 16. (Kor.) Angleški poslanik se je posvetoval z državnim tajnikom Bryanom glede stanja v Tampico in je potem brzojavil Caranzi. Povdarjal je škodljive posledice, ki bi nastale v tem okraju, ako se onemogoča dobava olja. Bryan je pozneje naznanil, da so Zedinjene države svarile Caranzo, da lahko od njega zagrožena konfiskacija tujih studencev oslja pri Tampico povzroči resne posledice.

Kralj Ferdinand obiskal ministrskega predsednika Radoslavova.

SOFIJA 15. (Kor.) „Agence Tel. Bulg." poroča: Kralj Ferdinand je v spremstvu princev Borisa in Cirila obiskal včeraj ministrskega predsednika Radoslavova, ki je praznoval svoj imendan.

Dva angleška parnika trčila skupaj. Eden se potopil.

MADRID 16. (Kor.) Kakor poroča brzojavka iz Finsterra sta vsled megle trčila skupaj angleška parnika „Massilia" in „Guhoch". Parnik „Guhoch" se je hitro potopil. „Massilia" je rešila celo posadko in odplula proti Gibraltaru.

Izvoz sira iz Švice.

BERN 16. (Kor.) Švicarski kmetijski departma je izdal celo vrsto določil o dovolitvi izvoza za sir. Do nadaljnega se sme izvažati največ polovica povprečnega eksporta sira.

Švedski državni zbor.

STOCKHOLM 15. (Kor.) Državni zbor se je sestal danes k rednemu zasedanju. Predsednik in oba podpredsednika so bili zopet izvoljeni. Slovesna otvoritev se bo vršila jutri.

Eksplozija bombe v Lizboni.

PARIZ 16. (Kor.) „Petit Parisien" poroča iz Lizbone: V eni glavnih cest je eksplodirala bomba, pri čemer so bile tri osebe težko ranjene.

Strahoviti potres v Italiji.

AVEZZANO 16. (Kor.) Konečno je dognano, da je zgubilo življenje vse uradništvo podprefekture.

SORA 16. (Kor.) Kralja so ob njegovem prihodu sprejele oblasti, ljudstvo pa, ki je kazalo svojo hvaležnost in udanost, ga je pozdravljalo. Vladar je obiskal in tolažil ranjence, katere so spravili v zapore preustrojene v bolnišnice, kjer jih lečijo. Nato si je kralj ogledal mesto in sicer najprej oni del mesta, ki je najbolj prizadet. Na potu v Soro se je ustavil v vasi San Domenico, kjer je spravljenih veliko ranjencev.

SORA 16. (Kor.) Kralj je danes s svojim spremstvom, spremljan od delavskega ministra in zastopnika oblasti, zopet pregledoval razrušene dele mesta in se za vsako stvar živo zanimal, posebno za reševanje ponesrečencev, za kar se vojaki neprestano trudijo. Zanimal se je tudi za bolnike in rešene ljudi in za otroke, ki so nastanjeni v barakah, ki jih grade vedno več.

Nato je posetil kralj Isolo Liri in Valsorano, kjer je bil od prebivalstva povsod sprejet jako prisrčno.

Po posetu imenovane pokrajine se je kralj vrnil v Rim.

RIM, 16. (Kor.) Papež se je popoldne podal še enkrat v papeški hospic Santa Marta, da obišče ranjence.

RIM, 16. (Kor.) Kakor piše list »Giornale d'Italia«, se po došlih poročilih število mrtvih v Avezzanu lahko ugotovi z 10 tisoč, v Pescini s 5000, v Celani s 4000, v Sori približno z nekoliko tisoči. Vseh žrtev skupaj bo najbrže do 30.000.

RIM 16. (Kor.) Kralj je odpotoval z železnico v Rocco secco, kjer zapusti vlak in se odpelje z avtomobilom v Soro.

SORA 16. (Kor.) Ob 11 ponoči je povzročil močen potresni sunek med prebivalstvom zopet veliko paniko. Vse je zbežalo. Vojaki so storili vse, da pomirijo prebivalstvo. Potres je zidovje, ki je še ostalo, a grozilo, da se vsak čas poruši, popolnoma porušil. Reševalna dela se nadaljujejo.

Jubilej tržaške slovenske politike.

Ob novem letu smo imeli v uredništvu našega lista redko slavnost. Vodstvo našega podjetja, politično vodstvo in osebje podjetja — uredništva in uprave — se je na iskren, četudi skromen način spominjalo 25letnice, odkar je g. Makso Cotič stopil v službo »Edinosti«. Javnosti smo že sporočili, kako so vsi v poštev prihajoči činitelji izrekali priznanje možu, ki je skozi četrt stoletja, v dobrih in slabih časih, zvesto ostajal na svojem mestu, vršeč svojo dolžnost po najboljši volji svoji.

S tem bi bila ta redka prilika za nas odpravljena in ne bi se je bili dalje spominjali več na tem mestu, da ima le svojo osebno stran. Toda, temu ni tako. 25letnica Cotičeva ima poleg svoje osebne tudi stvarno stran! In ta nam je — ob vsem spoštovanju do osebe g. Cotiča bodi to odkritosrčno rečeno — važneja, nam je nad in pred osebo Cotičevo.

Kdor pozna vse duševno razpoloženje g. Cotiča, nam verjame, **da nimalo ni odgovarjalo temu razpoloženju,** da smo ponatiskovali razne izjave priznavanja in izraze simpatij do njegove osebe po raznih listih. Ni mu bilo prijetno, da-si so bili, ali prav za prav: ravno zato, ker so bili ti izrazi vseskozi tako topli! Da smo se ravnali po njegovi želji, ne bi bili ponatiskovali teh čestitk. Toda, ob tej priliki smo mu vzeli vajeti iz rok, ker smo morali uvaževati **stvarno stran** dogodka.

Z osebnim jubilejem g. Cotiča smo slavili jubilej našega lista; zadoščenje g. Cotiču je bilo v nagrado vsem, ki delujejo pri listu; a v prvi vrsti in nad vse je bil to: **jubilej tiste tržaške slovenske politike, ki jej služita naš list in g. Cotič.** Dan zadoščenja za g. Cotiča in za naš list je bil ob enem dan zadoščenja vsem onim faktorjem, ki so kakor si bodi sodelovali — ali kot voditelji, ali kot izvrševatelji — na praktičnem izvajanju oficijelne tržaške slovenske politike v tem razdobju 25 let. In le oni, ki je sam sodeloval, ali, ki je vsaj iz neposredne bližine opazoval to naše narodno-politično delo, kdor je gledal od blizu vse gorostasne težave, ki jih je bilo premagovati, ki je videl, koliko samozatajevanja, abnegacije, vztrajnosti in trde kože (naj se nam ne šteje v zlo ta banalni izraz), in — slednjič — koliko neomajne vere va-se in zaupanje v to naše, koliko vere v bodočnost je trebalo, da nisi obnemogel: le kdor je vse to sam izkusil, ali pa vsaj s pošteno voljo motril, more preceniti svoto v teh 25 letih storjenega dela in pa njegovo vrednost!

Na Cotičevem večeru so govorniki kaj lepo razpredali misel: da ob napredujoči tendenci tržaškega Slovenstva sicer gotovo pridejo časi, pride četrtstoletje, ko se bodo reševali višji in globji problemi, nego so se v minolem četrtstoletju, da pa vendar to četrtstoletje ostane najvažneje, odločilno v zgodovini tržaškega Slovenstva: ker je bilo to razdobje — v pravem pomenu besede — **rešilne akcije!** Da ni bilo mož, ki so se istotako srčno kakor smotreno lotili tega dela in je vršili dalje z neomajno vztrajnostjo in doslednostjo — ne vemo, bi-li danes tržaško Slovenstvo igralo kako vlogo slovensko-narodnega faktorja!! Morda bo menil kdo, da pretirujemo. Vabimo ga, naj se obrne do njih, ki poznajo zgodovino našo tega četrtstoletja, in povedo mu, v kako desolatnem položaju je bila tedaj vsa naša stvar: ob narodni demoralizaciji in ginevanju narodne zavesti na eni, in ob najhujem pritisku in delovanju sovražnikov z vsemi sredstvi korupcije na drugi strani. S skrbjo so gledali tedaj v bodočnost, kar je bilo poštenih rodoljubov v mestu in po okolici. Danes so ravno ti poznavatelji tedanjih razmer, ki najglasneje in najodkriteje priznavajo vrednost svote v tem času dovršenega dela in izrekajo priznanje našemu političnemu vodstvu.

Slavili smo torej jubilej politike polaganja fundamentov. Ti so postavljeni. A želja vseh poštenih slovenskih patrijotov more biti le, da bi prihodnja generacija na teh fundamentih srečno gradila in dogradila ponosno stavbo Slovenstva v tem važnem emporiju ob sinjem in širokem morju. Sedanje vodstvo je ustvarjalo skromne začetke, prihodnje naj jih bi dvigalo do mogočne kupole.

Gotovost, da bo tako, bi bila v najlepšo proslavo sedanjega jubileja tržaške slovenske politike!

S Krpatov.

Piše M. A—č.

»Edinost« sem dobil. Pri nas težko pričakujemo tako stvar, zato jo porabimo temeljito, kadar jo dobimo.

Da v miru prečitam, da preživim nekaj trenutkov med onimi, s katerimi sem živel poprej, grem po gladki stezi v beli hrib, obstanem in čitam.

Brzojavke niso posebno zanimive, iz njih se ne spoznaš. Sam živiš v neposrednem stiku s tem, kar se v tisočih in tisočih vrstah opisuje — pa ne veš dosti, če opazuješ še tako pozorno in pazno vse, kar se okrog tebe godi — še manj pa veš, če čitaš časopise.

Naslove — morda o miru kaj — o koncu? — Nič.

Vesti z bojišča. Pripovedke, ki jih imamo dovolj in ki nas ne zanimajo. Drugače je to za ljudi v domovini. Oni jih največkrat čitajo, kakor smo čitali v šolskih časih »indijanarce«. V njih pa iščejo tudi svoje očete, brate in prijatelje. In zanimive so zanje — nam presedajo.

Domače vesti. Tam iščem jaz svoje brate in prijatelje. Zato čitam tako, kakor jé lačni hrano, ki mu jo je manjkalo.

»Gospod feldvebel«, začujem. — Pred menoj stoji vojak, ki prihaja z bližnjega bojišča. Starejši človek, roko nosi na beli obvezi in na dolgo vejo se opira. Njegov obraz je upadel. Zgornja obleka krvava, oči pa mu gledajo živo in svetlo v zimski dan.

»O, Janez, kaj je z vami?« ga vprašam.

»Slabo, slabo — ranjen sem — v bolnico grem, pa sem vas videl s ceste. — Vprašal bi vas, kje je sanitetni oddelek; ker pa vidim, da imate list v rokah, bi vas prosil, kaj čitate v njem?«

»Marsikaj, toda: Povejte mi, kaj vas zanima — kaj bi radi izvedeli iz časopisa?«

»Kaj? Pred vsem, kaj delajo doma?«

»Kako to mislite? Razložite mi natančneje.«

»Tako mislim!« Mož se je zravnal pred menoj — zdravo desno, s katero je držal opiračo, je dvignil, mahnil naprej in nadaljeval: »Nekaj mi ni všeč, pa tudi drugim ni — zato me tembolj zanima. Glejte! Mi smo tukaj, toliko moramo prestati in vsak trenotek zmanjka enega ali drugega, ki ga bodo doma še bridko pogrešali. Otroci bodo brez očetov, žene brez mož, pa tudi drugače bo marsikoga marsikje manjkalo. Kakor pa nam povedo tisti, ki pridejo od doma, in kakor spoznamo iz listov, se tega doma ne pozna bogvekaj. Žene jokajo — seveda, ker čutijo odsotnost mož, tudi matere molijo za nas, toda drugače se menda pozna pri nas doma vojna le po tem, da je moka nekoliko dražja.«

Razumel sem moža s svetlimi očmi in pohabljeno roko. Prečital sem mu drugo domačo vest iz »Edinosti« 9. januarja, ki konča: »Prav dosti človeškega ni v tistih, ki preplesavajo teden za tednom, cele popoldneve in večere, ko njihovi bratje, prijatelji in znanci, ko tisoči našega naroda umirajo po raznih bojiščih!«

Pazno me je poslušal, zamišljeno gledal preko s snegom pokrite daljave, potem pa dejal: »Človek je vedno tak — toda, ko bi oni vedeli, ko bi oni poizkusili, mislim, da bi bil ta opomin uredništva nepotreben.«

Zopet je gledal preko mene v plitvo dolino — bogve, kam so jadrale njegove misli.

»Tam vidim rdeči križ,« je čez nekaj časa izpregovoril, »mraz je in roka me boli, pa lačen sem. Hvala lepa, gospod, srečno!«

In odkorakal je. Radoveden ni bil več, kaj stoji v listu.

Meni je bilo skoro žal, ker sem videl, da ni odšel od mene boljše volje, kakor je prišel — toda to mi je oproščala misel ki me muči tolikokrat: Zakaj ne mislijo vsi oni na usodo svojega naroda. Tako velik in tako važen njegov del izginja; kdo ga bo nadomeščal v težkih časih, ki zanj šele nastopijo. Zakaj tega ne spoznajo.

Močnejše streljanje topov me je zbudilo s težkih misli, ko je ranjeni mož že davno legal za vasjo. Vesel sem »Edinost« tovarišem, da jo čitajo.

Razne politične vesti.

Papež zunaj Vatikana. Kakor smo že poročali, je papež Benedikt XV. dne 14. januarja popoldne zapustil Vatikan in obiskal ranjence v bolnišnici Santa Maria v bližini Vatikana. Od osvojitve Rima l. 1870 je to prvikrat, da se je pokazal papež na cestah Rima. Izhod papeža iz Vatikana je dogodek, ki je za stališče Benedikta XV. napram kraljevini Italiji velikega pomena. Že pod Pijem X. se je izvršilo gotovo zbližanje med Vatikanom in Kvirinalom in Pij X. je pokazal ponovno, da se čuti narodnega Italijana. Zdi se, da je njegov naslednik na sveti stolici odločen, iti v tej smeri še naprej. S par koraki, ki jih je napravil papež Benedikt XV. na cestah Rima, je prenehala tradicija o »vatikanskem ujetniku«, ki je od osvojitve Rima po italijanskih četah leta 1870 obvladovala papeško politiko. Benedikt XV. je s tem zapustil od papežev določeno politiko protesta proti italijanskemu garancijskemu zakonu z leta 1871. Ni izključeno, da pomeni sedanji kratki izlet papeža iz Vatikana, pričetek nove politike Svete stolice napram kraljevini Italiji. Čeprav je dosedanja delavnost papeža Benedikta XV. še jako kratka, vendar pa je prišlo v tej kratki dobi že do marsikakih diplomatičnih novosti. Anglija, Rusija in Turčija so obnovile diplomatične odnošaje s Sveto stolico. Tudi Japonska se najbrže pridruži tem državam v tem oziru. Papež je posegel v vojno z dvema predlogoma, od katerih je bil eden — izmenjava za vojno nesposobnih ujetnikov — sprejet od vseh držav. Še pred kratkim je poročal italijanski list »Perseveranza«, da se vrše pogajanja glede priprav za zbližanje med Kvirinalom in Vatikanom. Zdi se, da je papež Benedikt XV. porabil v to svrho sedanjo strašno potresno katastrofo v Italiji, da hoče opustiti vse predsodke in pripraviti nova pota za politiko Vatikana. — Papež je zapustil Vatikan na oni poti, po kateri gre navadno v cerkev sv. Petra. Šel je skozi baziliko, kjer so bila vsa vrata zaprta in je izstopil iz cerkve pri vratih v ulici delle Fondamenta, kjer mu je bilo treba iti samo čez cesto, da je dospel v bolnišnico Santa Maria. Tamkaj se nahajajoča palača Santa Maria, ki je razmeroma skromna stavba, je znana vsakemu obiskovalcu Rima, ker je bila več dni rezidenca znanega kardinala Rampolle.

Italijanski potresi. Zgodovina italijanskih potresov pozna v dobi zadnjih 130 let le še katastrofo v Messini (28. decembra 1908), ki je zahtevala še več človeških žrtev, kakor sedanji najnovejši potres. Sedanji potres je glede uničevalnih posledic v tej dobi na drugem mestu. V Italiji so potresi tako pogosti, da zaznamujejo instrumenti tamkaj povprečno na leto do 34 potresov, ki so na jugu vedno hujši kakor na severu. Tekom zadnjih 22 let se je poročalo le dvakrat o večjih potresih iz okolice Rima, avgusta 1893 v Monte Reale in okolici, o Božiču leta 1910 pa v Abruzzih. Toda takrat je bilo le malo človeških žrtev in tudi materijalna škoda ni bila ravno velika. Sedaj je poteklo že več kakor 200 let, da je bilo isto ozemlje opustošeno od naravnost uničujočega potresa. Dne 2. februarja 1703 se je v Aquili in sosednjih krajih zemlja močno zmajala. Uničenih je bilo mnogo vasi in mest v Abruzzih. Takrat je izgubilo baje nad 5000 ljudi svoje življenje. Aquila je bila popolnoma razrušena, zemlja se je odprla, iz žrel je kipela voda in se dvigala na meter visoko in kamenje je padalo v taki množini, da so bila polja uničena za več let. Od takratnega potresa se je tamkaj zemlja stresla sicer še večkrat, pa vendar ne močno. Kakor večina italijanskih potresov, tako tudi najnovejši potres ni nastal vsled vulkaničnih sil, ampak vsled padanja in premikanja v zemlji. Že precej časa je bila zemlja razmeroma mirna in pet let ni bilo slišati o nobenem večjem potresu. Sedaj je bila napetost zemlje morda zopet prevelika in pride lahko še do novih potresov na drugih krajih. Pred par leti je zatrjeval neki nemški fizik, da pride do odpiranja zemlje na takih krajih, kjer se izvrši kaka izprememba v zemeljski skorji. Zato se dogajajo pogosti potresi na isti širinski stopinji, ki se gibljejo od vzhoda proti zapadu. Ker leže balkanska ozemlja, ki so tudi bogata na potresih, v isti širini kakor potresna ozemlja Italije, bi bilo to naziranje upravičeno in ni izključeno, da je sedanji potres v Italiji posledica izprememb v zemlji, ki so že pred leti napravile na Balkanu velika opustošenja.

Angleške vojaške poroke v vojnem času. Tudi v Angliji je vojna močno vplivala na sklepanje porok. Izvršenih je bilo veliko število porok in število drugače v istem času izdanih poročnih izvidnic se je znatno pomnožilo. Razločevati je po dve vrsti poročnega dovoljenja: Prvo, navadno, odvezuje od cerkvenih obredov. Vendar pa ostane še vnaprej v veljavi zakonito določilo, da mora ena izmed obeh strank, ki ste se poročili, stanovati najmanj 15 dni v dotičnem župnem okrožju. V londonski dijecezi je bilo izdanih ob izbruha vojne več kakor 700 poročnih dovoljenj. To bi bilo štirikrat več nego v normalnih časih. V cerkveno registraturo nadškofa v Canterbury je bilo vknjižiti tekom enega meseca 120 porok; tu se je pomnožilo tudi število »posebnih« poročnih dovoljenj. To je namreč druga vrsta dovoljenja, ki jo izdaja najvišji cerkveni svet in za katero znaša pristojbina 720 K. Poroka se sme izvršiti potem v poljubni cerkvi, tudi izven zakonitega časa, to se pravi, tudi po treh popoldne. V mirovnem času le redkokdaj kdo zahteva tako posebno dovoljenje, dobi se pa seveda še veliko težje. Od pričetka vojne je bilo izdanih 58 takih poročnih dovoljenj in sicer 20 v avgustu, 8 v septembru in 5 v decembru. Skoro v vseh slučajih je šlo za zakon kakega vojaka ali mornarja, posebno oficirjev. Večina porok je bila sklenjenih o priliki prve mobilizacije. Nato so prišle poroke vojakov, ki so bili nenadoma poklicani na fronto. Prišlo pa je tudi do porok, ko so si vojaki, ki so se vračili iz Flandrije ali Francije, nenadoma dobili nevesto in jo takoj odpeljali pred oltar. Razven teh nekoliko romatičnih porok pa so bile seveda vse večinoma poroke med novinci teritorijalne armade in nove armade.

Rojstna hiša Device Orleanske v vojni. Kakor poroča »Corriere d' Italia« iz Domremy-la-Pucelle ob Mozi (departma v Vogezih), je postala tamkajšnja rojstna hiša Device Orleanske od izbruha vojne predmet neštevilnih obiskov. Obiskovalci so večinoma sami oficirji in vojaki, ki obiskujejo to hišo, kakor kako božjo pot, da izprosijo tamkaj od Device Orleanske zmago za francosko orožje. Vpisujejo se v posebno knjigo, ki leži ob vhodu v hišo in tu vpisujejo tudi svoje prošnje in želje. Iz velike množine ljudi, ki so posetili rojstno hišo te slavne Francozinje, navaja italijanski list celo vrsto znanih francoskih imen, med katerimi vzbuja največjo pozornost ime markija d' Estourbeillona, ki je k svoji prošnji za zmago pripisal v knjigo, da je njegov praded služil v armadi Device Orleanske in se ob njeni strani l. 1428 zmagovito bojeval pri Argersu in Patayju.

Sličice iz vojne.

V ujetniškem lazaretu. V »Züricher Zeitung« priobčuje dr. Keller-Huguenin zanimive slike iz lazaretov vojnih ujetnikov na Nemškem, kjer bolniki posebno vzbujajo pozornost po svoji eksotičnosti. Ne negujejo namreč tamkaj samo Franzov in Angležev, temveč tudi mohamedance, Indijce, črnce itd. V sobi za mohamedance, piše dr. Keller, je vtisk velikanski. Trpljenje odvzema tem ljudem ujetni značaj in kažejo se kakor krotke živali. Je tu na primer Mohamed, črn dečko. Pol čeljusti mu je odnesla kroglja. Jezik mu je visel iz ust, ko sem prišel k njemu. Bil je strahovito žejen. Zdravnik ga je obvezal in mu dal piti. »Nikdar nisem videl hvaležnejšega pogleda«, je rekel zdravnik. Mohamedu so uravnali jezik in zobni zdravnik mu je napravil novo čeljust. — Drug pogled: dva Indijca. Nihče ne ve, kako se imenujeta in kaj sta: Ne znata niti ene nam znane besede. In drug prezira drugega, noče imeti nič skupnega ž njim — indijsko kastinštvo. Eden je kakor žalostna žival, drugi pa je krotek, plah človek z drugo kulturo, drugega sveta. Ozira se plašno na obiskovalca, ker misli, da je rabelj, ki ga odpelje. Profesor se je skušal sporazumeti z Indijcem s pomočjo sanskrta, pa seveda ni šlo dobro. — Zdravnik navaja velezanimivi slučaj, da črnci prenašajo najhujše rane naravnost [illegible]. Tako je na primer prišel v lazaret črnec z obvezanim trebuhom. Iz odprte rane mu je nekaj viselo. Bila je to trebušna mrena in črnec s je s tako težko rano izlečil sam, potrebna je bila le mala operacija. Črnci imajo naravnost velikansko življensko silo, da ta neuporabljena sila vzbuja naravnost začudenje. — Tragičen je pogled v oddelek težko ranjenih, med katerimi jih je mnogo brez upanja, da ozdravijo. Tako leži tu na trebuhu neki Angležki vojak, bil je ustreljen od zadaj. Drug težko ranjeni vojak je tipičen Anglež. Kako gledajo njegove oči! Hladne so, nepremične. Obiskovalec še prenese ta pogled, Francozi ga ne morejo. Ne morejo niti pogledati svojega angleškega sotrpina. — V vojaškem lazaretu vidimo tudi, kako ostroumno si zna pomagati moderna kirurgija. Vojaku, ki mu je kroglja odnesla oba palca, obljublja kirurg, da mu roko lepo predela ter napravi iz kazalcev palca, da bo mogel v svojem kmetskem poslu še dalje obdelavati francosko zemljo. Nekatere rane napravljajo na človeka strahovit vtisk. Dve očesi v smrtnem strahu gledate obiskovalca: ta nesrečnik je izgubil obe lopatni in roki, vsečez preko hrbta je velikanska brazgotina, katere vzroka si ne moremo misliti. Iz neke odkrite postelje gleda nekaka bledo rdeče kroglja. Obiskovalec vprašuje: »Kako čudno oteklino ima ta človek?« Toda doktor pojasnjuje s smeškom: »To ni oteklina! To je štrcelj desne noge!« — »Srce se mi je krčevito stisnilo!« — pravi dr. Keller. — Največje čudo v teh lazaretih pa je, da se pogostoma ohranjajo tudi udi, katere bi bili še pred nedavnim časom morali odrezati. Dasiravno je pogled na to strašen, vendar pa je vredno občudovanja, kako narava sama daje, da se zraščajo celo razbite kosti. — V ujetniškem lazaretu stoji straža. Nima nevarne službe. Iz te hiše ne pobegne nihče.

Rusi na Ogrskem. Madjarski list »Pesti Naplo« priobčuje zapiske nekega Emila Adorjana, starega moža, ki je ostal v Huneunem (Homonna), mestecu v severovzhodni Ogrski, blizu gališke meje, ko so tjakaj prodrli Rusi in ni pobegnil, kakor je storila večina prebivalstva. Ti zapiski so tem zanimivejši, ker je Adorjan doživel v svoji mladosti tudi prihod Rusov na Ogrsko leto 1849. Zapiski se začenjajo 22. novembra. Tega dne ob 5 zjutraj je prišel k starcu neki človek, ki mu je povedal, da so Rusi že blizu vasi Koškotsa. 23. novembra je bilo čuti grmenje ruskih topov od te vasi. Iz Huneunega je pobegnilo vse, kar je moglo, Adorjan s svojo ženo pa je ostal v svoji hiši. Popoldne med 2 in 3, ko se je vračal domov, je videl od Laborče sem v skoku jahati tri huzarje. Za njimi so se podili štirje kozaki, katerih eden je ustrelil parkrat za huzarji, potem se pa ustavil za ostalimi tremi. Starec je ostal še nekaj časa na cesti, a ko so se Rusi začeli približevati, se je skril doma. Ob šestih, ko je sedel doma in se je ravno razgovarjal s svojo ženo, ali ne bi bilo bolje, da bi tudi pobegnila drugi dan zjutraj, je nekdo potolkel po vratih in zaklical: »Odprite!« Potem pa pripoveduje Adorjan dobesedno takole:

Odprl sem vrata; pred menoj je stal visok Rus. Pozneje sem izvedel, da je bil poveljnik. Doli pod stopnjicami je stalo 10 vojakov z orožjem. Poveljnik me je vprašal, če je hiša moja.

— Da, — sem mu odgovoril.

— Ali bivate sam tu?

— Da!

Potem se je obrnil, dal vojakom znak in odšel. Nato sva slišala z ženo, kako preiskujejo druge hiše, iz katerih so gospodarji pobegnili, in se je nastanilo potem v njih 400 Rusov. Ponoči ste zgoreli v tej ulici dve hiši. Tako sem se nahajal med 400 Rusi sam s svojo ženo. Ker nisem imel tobaka, ga mi je eden njih dal pet zavojčkov. Pri sebi sem imel tudi kot služkinjo mlado deklico, kateri so Rusi darovali čokolado, sladkor in trakove. Vsi so mi prigovarjali, naj se ne bojim ničesar, da se mi ne zgodi nič. — 24. novembra se je vršila velika bitka. Trajala je od 9 zjutraj pa do 4 popoldne. Naši topovi so streljali z juga, Rusi pa s severa. En šrapnel je priletel na moje dvorišče. Okna in vrata so se tresla zaradi topovskega streljanja. Tekom boja so prišle k meni tri čete Rusov. Prosili so, da bi jim dal jesti. Dal sem jim vsega, kar sem imel. Pozneje me niso vprašali za nič več. Noč je minila mirno. Jaz in oni smo spali nemoteno. Kakor so mi pravili, so dobili strog ukaz, da ne smejo ničesar vzeti tistim, ki niso pobegnili. Ponoči je zopet zgorelo nekaj hiš. — 26. novembra je bila zopet velika bitka, ki je trajala od 9 zjutraj pa do 7 zvečer. Tudi tega dne je prišlo k meni nekoliko Rusov. Žena jim je spekla kokoš in skuhala 4 kilograme govejega mesa. Pili so pri nas tudi čaj, pa brez ruma. To noč sta spala pri meni dva Rusa. Eden njih je bil ranjen. Bilo je mirno, ker so bili vsi utrujeni po bitki. — 27. novembra je bila zopet bitka od 8 zjutraj pa do 6 zvečer. — 28. novembra zjutraj ni bilo sovražnika nikjer. Boj se je zavlekel proti severovzhodu, odkoder je bilo slišati grmenje topov. Naši so vdrli v mesto s častnikom na čelu in zajeli 60 Rusov in 4 konje. Častnik je dal postreliti vse Ruse, češ, ker so plenili. Bil sem sam priča tega dogodka. V vsem Humeunem je bilo komaj 20 ljudi, vsi drugi so pobegnili. Jaz pa nisem pobegnil, ker sem vedel, da Rus človeku, ki je brez orožja, ne stori ničesar. Poznam jih še izza leta 1849. Tedaj sem bil 14 let star. Moj oče je bil tedaj v Balsi in jaz sem bil pri njem Doteknili se niso nikogar.

Cvetka na prezgodnji grob Dr. Andreja Sosiča.

Zlati upi, srčne nade,
Strti, vničeni ležijo.
— — — — — — —
— — — — — — —

Dne 14. t. m. se je darovala maša-zadušnica po pokojnem dru. Andreju Sosiču, ki je prerano končal svoje mlado življenje tam na daljnih vojnih poljanah. Tem svetejši nam je bil ta zadnji tribut pietete do ranjcega dra. Sosiča, ker nam tudi narodna pesem — zrcalo slovenskega srca — to nalaga v besedah:

»To vas prosim lepo, milo,
Ko se bode naznanilo,
Da je mrtev sin-soldat,
Dajte zanj'ga mašo brat'!«

Kdor je le imel čas: prijatelji in znanci, prihiteli so na Opčine, v božji hram, da pomnožijo z domačini in vojaki število onih, ki so hoteli na dostojen način oddolžiti se mlademu pokojniku, in izkazati čast in ljubav njemu, ki je toliko dobrega in koristnega storil domačinom svoje rojstne vasi, kakor je bilo lepo opisano v cenjeni »Edinosti« dne 3. januarja t. l. — A niso samo domačini opravičeno nadeli žalne obleke po ranjcem Andrejčku, ampak tudi vsem njegovim številnim prijateljem in znancem, ki so se udeležili žalne slovesnosti, drhtela so srca v neizmerni tugi po njem, ki je bil vedno priljubljen in blag tovariš, iskreno udan in zvest prijatelj. Božji hram na Opčinah ni še nikdar slišal v svoji notranjosti toliko odkritosrčnega žalovanja. Pri maši so peli domači pevci, ki so »svojega Drejčka« visoko čislali, spoštovali in ljubili. Sredi maše je zadonela tiho, turobno in ginljivo: »Dobil je mir« — nagrobnica, ki jo je sam začel učiti — a je ni zvršil — kakor bi vedel, da bo ta žalostinka spremljala njega prvega k zadnjemu počitku in mu klicala iz domače cerkve tja daleč ven v tujino: »Dobil si mir.«

— — — — — — — — — — —

Pokojni dr. Andrej se je rodil leta 1882. na Opčinah od dobro znane družine Sosičeve. Ko je dovršil 3razredno ljudsko šolo na Opčinah, so ga vpisali v c. kr. pripravnico na Proseku, potem je obiskoval c. kr. državno gimnazijo v Trstu, od koder se je podal na vseučelišče v Gradec. Kot koncipijent je služboval pri spošt. gg. dr. Pretnerju in dr. Mandiču, ki sta ga visoko cenila zbog njegove vrline na juridiškem polju. A največje vrline so bile pri njem one, ki so ga, poleg častnega stanu, dičile in kazale kot pravega človeka. Kjer je bilo iztakniti kako korist za bližnjega — moralno ali materijalno — tam si dobil zaposlenega našega dragega Drejčka. Med svoje marljive delavce so ga štela društva: Pravnik, NDO, pevsko društvo Zvon, openski Sokol, Zadruga opravičenih posestnikov, Posojilnica in hranilnica na Opčinah, Konsumno društvo in CM podružnica istotam. O njem lahko rečemo:

»Kar nebo ti moči je dalo,
Posvetil vse si domovini!«

V dokaz, da je bil ranjki Sosič svoji rojstni vasi v ponos, so svedočile vrstice, ki so mu jih posvetili domačini, zbrani v ožjem krogu, da proslave svojega ljubljenca Drejčeta kot prvega openskega doktorja. Besede preproste in skromne, a zato nič manj prisrčne in njemu takrat tako drage so izzvenele v prošnjo:

»Še dolgo dobo, dolgo dni —
Naš doktor Sosič naj živi!«

— — — — — — — — — — —

In živel bi bil še dolgo, ker je bilo v njem življenske sile in energije, in posvečal bi še nadalje te svoje sveže moči v korist brata, da ga ni bojni hrum pozval kot c. kr. poročnika v Sinj in od tam v nevihto boja, kjer ga je podrla kroglja, ki mu je pretrgala nit življenja, toli dragega tudi njegovim podložnim, da so plakali po svojem dobrem poročniku, kakor tugujejo zapuščeni sinovi za dragim očetom. — — —

Po vojaškem poročilu sniva pokojni dr. Sosič svoj zadnji sen pri **Kamenici v Srbiji in ni mu bilo torej dano**

»da v zemlji domači bi truplo ležalo.«

Daleč, dragi Drejče, te nam je zanesla usoda, a vendar si tako blizu potrtih src, ki so te tako iskreno, tako vroče ljubila. Zato počivaj sladko in ljubko snivaj daleč od svojih ljubih, ki so ti v duhu tako blizu. Jutranja in večerna sapica naj ti donaša od naših morskih bregov prisrčne pozdrave, v kotiček miru, ki ti ga je kruta, neizprosna usoda odkazala tam daleč za domačo goro.

Dragi, nepozabni Drejče! Kakor so te spremili tvoji bojni tovariši k zadnjemu počitku z vojaškimi častmi, nasujemo tudi mi v tvoj še sveži grob pisanih in prijetno dišečih cvetic: vročo ljubav, globoko spoštovanje in srčno hvaležnost za vse

PODLISTEK

Madame Bovary

Roman. - Spisal Gustave Flaubert.

S kritično premočjo, s katero razpolaga vedno oni, ki se ne izrabi popolnoma v kateremsibodi razmerju, je opazil, da mu ta ljubezen nudi lahko še drugih radosti. Smatral je že za neumestno vsako sramežljivost in je občeval z Emo zelo svobodno. Napravil si jo je kmalu voljno in jo je popolnoma pokvaril v moralnem oziru. Z njeno topo zaljubljenostjo se je spajalo vedno večje občudovanje in dušljivo razkošje, njena duša se je bolinbolj pogrezala v to sladko opojnost.

Ta nov način zaljubljenosti je zelo vplival tudi na Emino zunanjost. Njeni pogledi so postajali smelejši, njena govorica lahkomiselnejša; bila je celo tako drzna, da se je šla nekega dne izprehajati z Rudolfom s cigareto v ustih, »da bi jezila ljudi«; in oni, ki so še dvomili, niso dvomili več, ko so jo nekega dne videli izstopiti iz »Lastavice«, oblečeno v telovnik, izrezan po moškem vzorcu. Gospa Bovary, mati Karlova, ko je nekoč zopet prišla obiskat svojega sina, je bila zelo ogorčena radi najnovejših lastnosti svoje snahe. Vrsta drugih stvari je vzbujala njeno nezadovoljstvo. Karel vendarle ni bil zabranil svoji soprogi čitanja romanov; ves način njenega gospodinjstva ji ni ugajal. Delala je svoje opazke in prišlo je do prepirov med njo in Emo.

Nekega večera je stara gospa Bovary zalotila na veži Felicito z nekim moškim, ki je nosil rujav jopič in ki je utegnil imeti kakih štirideset let. Ko je čul, da prihaja, jo je urno pobrisal. Ema se je smejala tej povesti, toda stara žena se je prav posebno razburjala in je izjavila, da bi bolje storila, če bi pazila na svoje posle, kakor da se smeje nravnemu življenju.

»S katerega sveta pravzaprav prihajate?« je vprašala Ema s tako predznostjo, da jo je stara gospa vprašala, da-li ne zagovarja samo sebe.

»Ven!« je zavpila Ema in je planila pokoncu.

»Ema . . . mama!« je vzkliknil Karel in ju je skušal pomiriti.

Toda v svoji jezi sta že obe planili iz sobe. Ema je trepetala po vsem telesu od razburjenja in je venomer ponavljala:

»Kakšno obnašanje! Taka kmetica!«

Karel je pohitel k svoji materi; tudi ta je bila vsa iz sebe in je ogorčeno jecljala: »To je nesramna, prenapeta ženska! Da, kdo ve, če ne počenja še hujših stvari?«

Hotela je takoj odpotovati, ako bi se Ema ne opravičila. Karel je zopet hitel k svoji soprogi in jo je rotil, da naj odneha; pokleknil je pred njo, nakar je slednjič odvrnila: »No, naj bo.«

In kakor kakšna markiza je podala tašči roko in je dejala: »Oprostite madame!«

Nato se je Ema vrnila v svojo sobo, se vrgla na posteljo, zakrila z rokama obraz in je jokala kakor otrok.

Zmenila se je z Rudolfom, da bo pritrdila v slučaju kakega nepričakovanega dogodka na okno bel papir, da odide, čim pride v Yonville, takoj na vrt za hišo. Ema je sedaj pritrdila to znamenje in po treh četrtih ure se ji je zdelo, da vidi Rudolfa zadaj na koncu pod tržno streho. Obhajala jo je izkušnjava, da bi odprla okno in da bi ga poklicala. Toda že je bil izginil. Umaknila se je v ozadje, obupana.

Kmalu se ji je zopet zazdelo, da čuje korake s ceste. Bil je gotovo on. Zbežala je dol po stopnicah, prekoračila dvorišče. Bil je res Rudolf. Vrgla se mu je takoj v naročje.

»Bodi previdna,« je dejal.

»Ah, ko bi ti vedel,« je začela.

In povedala mu je ves dogodek s taščo, pretiravala je v razburjenju posameznosti, si izmišljala novih, tako da ni razumel ničesar.

»No, srček moj, le pogum! Pomiri se in potrpi!«

»Že štiri leta imam potrpljenje in trpim neprenehoma! Jaz mislim, da bi nama ne bilo treba skrivati najino ljubezen! Kako me mučite! Jaz ne prenašam nadalje tega! Reši me! Reši me!«

Privila se je k njemu. Oči so se ji svetile od solz kakor plameni pod vodo, njena prsa so se burno vzpenjala in drhtela; še nikoli se mu ni zdela tako poželjiva. Izgubil je za trenotek svoj hladni prevdarek in je vprašal: »Kaj naj storim? Kaj hočeš?«

»Vzemi me s seboj!« je vzkliknila, »odvedi me odtod! Prosim te, odpelji me kam!«

In iznova se mu je ovila okoli vratu in ga je poljubljala, kakor da bi hotela izsesati iz njegovih ustnic njegovo privoljenje.

»Toda . . .« je oporekal Rudolf.

»Kaj pa?«

»Kaj bo z otrokom?«

Premišljala je nekoliko minut in je odgovorila: »Ne preostane drugega, nego da ga vzameva s seboj! Žalibog!«

Kakšna ženska je to, si je mislil, in je zrl za njo, ko se je naglo poslovila. Nekdo jo je klical.

Z začudenjem je mati Bovaryjeva opazila prihodnje dni, da se je izvršila v njeni snahi velika izprememba. Ema je postala ponižnejša in je pokazala svojo udanost s tem, da je prosila svojo taščo za recept, kako se prirejajo kisle kumarice.

Ali je to delala z namenom, da bi varala Karla in njegovo mater? Ali pa je občutila neko razkošno veselje v tem, da je hotela še enkrat pokusiti do dna vso revščino svojega življenja, predno se je otrese popolnoma? Ema si pravzaprav pri tem ničesar ni mislila; živela je, popolnoma zatopljena v predslutnje svoje bodoče sreče, ki je tvorila edini predmet pogvvorov z Rudolfom. Ko je prihajala k njemu, mu je polagala roko na ramo in je šepetala: »Velja? Ko bova enkrat sedela v poštnem vozu . . . Ali pomisliš kdaj na to? Zdi se mi, da v trenotku, ko naju odpelje voz, bova imela občutek, kakor da stopava v zrakoplov, ki naju odpelje v oblake. Jaz štejem že ure! In ti . . .?«

ono, kar si dobrega storil svojemu revnemu narodu in svoji rodni vasi. A da bo spomin nate še močnejši in trajnejši; da bode ta spomin rodu do cela posvečen, obljubljamo ti: **Vsi, kar nas je zavednih Opencev, kar je tvojih iskrenih prijateljev in kar je delavcev na narodnem polju,**

»Vsi pomnik postavimo ti tak,
Da slednji skuša biti ti enak.«

Slava in trajen spomin dr. Andreju Sosiču!

Ave premili, predobri prijatelj! ti klivsi in ž njimi pretožnega srca tudi tvoj

učitelj-prijatelj **Gr. Et.**

Domače vesti.

Iz mestnega odbora seje 15. jan. 1915: Z ozirom na vest, priobčeno v »Piccolu« 13. januarja 1915, po kateri je učitelj Lucijan Caser objavil, da mestni župan moralno podpira njegovo namisel prireditve artističnega večera v prid zakladu za brezpolesne, izjavlja župan, da je govoril samo enkra z učiteljem Lucijanom Caserjem, pred daljšim časom in o nečem drugem, zaradi česar nima omenjena vest nikakšne resnične podlage.

Franju Ferlili zadnji pozdrav. Minula so štiri desetletja, kar sem ga poznal: izza časov dijaškega življenja v Gorici. Prijateljstvo najino datira nekoliko kasneje. Pač pa me je že tedaj spajalo najtesneje prijateljstvo in pobratimstvo z mlajšim bratom Antonom Ferfilo, najčustvenejim in najidealnejim človekom, kar sem jih srečal v življenju. Kolika razlika med tema dvema bratoma: eden, mlajši, nežen, rahločuten, resno-mil, drugi, Franjo, ki je sedaj legel v grob, pristna slovenska notranjska grča, poln veselja, humorja, nagajivosti, ki je prenešal veselo razpoloženje na vse, ki so mu prihajali blizu. In koliko je jih bilo, ki so radi iskali družbe Franja Frfile! Nešteto, vojska, legijon — to liko, kolikor ga je poznalo. Krog prijateljev in ljubiteljev se je razširil nele po vsej deželi goriški, ampak tudi preko nje mej — posebno po vipavski dolini! V prejšnjih časih, ko so mu bile telesne moči še svežeje, elastičneje, je ni bilo narodne prireditve daleč naokoli, da ni bilo poleg Franja Frfile . . .! In čim je in kamor je dospel, je bil že halo: tako prisrčno so se razveselili njegovega prihoda! Njegova jovijalna, humorja polna pojav je dajala parolo dneva! Dovtipnost in šegavost njegova ni bila le neizčrpna, ampak tudi tako ljubka, nedolžna in prijateljsko-bratska, da sploh ni mogel koga neprijetno zadeti niti tedaj, ko je bil — ako smem tako reči — najbolj razposajen in nagajiv! Njegova pojava je širila le luč solnca, veselja in prisrčne zabave.

In ta zdravi humor mu je ostal do zadnjega. Telo mu je pač slabelo in šibilo, po duhu je bil vedno stari Franjo Ferfila. Takega smo se ga radovali še minulega poletja in v pozno jesen. Prihajal je v Trst po svojih poslih ravnatelja goriške plinarne. Sedel je pred kavarno, obavljal korespondenco, pisal račun, a vmes je na svoj šegavi način pozdravljal prijatelje in — delal dovtipe. Naravnost drastičen pa mu je bil humor, ko je pripovedoval svoje doživljaje in anekdote iz mlajših dni: se svojega romanja na veselice križem dežele in pa iz svojega prijateljevanja z neštetimi svojimi prijatelji. Hrupno veselost je vzbujalo na primer njegovo pripovedovanje, kako sta se nekoč s prijateljem Ernestom Klavžarjem peljala na binkoštni pondeljek v postojnsko jamo in sta v torek šele dospela do — Hraš pred Postojno — ti moj bog, ko pa je bilo vmes ob vseh potih toliko znancev in prijateljev, posebno pa v Ajdovščini in Vipavi! — Kako mu je prijatelj Ernest na povratku proti vipavski dolini na Razdrtem pobegnil ob 11. uri zvečer, ker se Franju le še ni mudilo nikamor! Kako ga je potem vendar malo skrbelo, da je dal zapreči, in kako je potem po Rebrnicah klical prijatelja, kako ga je slednjič našel in kako ga je prijatelj — ozmerjal. Sličnih dogodkov je doživel pokojni Ferfila nešteto in jih potem pripovedoval prijateljem v največje veselje.

Ali osebnost pokojnega Franja Frfile je imela tudi svojo resno plemenito stran: zvestobo in delavnost v svojem poklicu, resnično rodoljubje, ljubezen do naroda in jezika svojega, ki jo je zvesto ohranjal v vseh položajih življenja, in radodarnost v narodne namene.

Tu naj omenim, da sta bila brata Ferfila svaka nepozabnega slovenskega pisatelja in najblažje duše — pokojnega profesorja F. Erjavca.

Tako ostane Franjo Ferfila v neizbrisnem spominu vsem, ki so ga poznali. V tej vojski sem bil tudi podpisanec in sporočam: Oddolžujem se temu prijateljstvu in pošiljam umrlemu prijatelju zadnji pozdrav! Počivaj v miru, blaga duša! — Njegovim pa, ki jim je bil najbolji soprog in oče: najiskrenejše sožalje!! M. C—č.

O zborovanju pekovskih mojstrov. V dopolnilo včerajšnjega kratkega poročila o zborovanju pekovskih mojstrov, podajamo tu še sledeče podrobnosti o tem zborovanju. Poročevalec g. Chiaruttini je na kratko očrtal zgodovino sedanje krize v trgovini z žitom in z moko. Povedal je, da se je že meseca aprila l. l. uvedla akcija za znižanje carine na inozemsko žito, iz česar je razvidno, da se je že tedaj, ko se ni še nikomur niti sanjalo o vojni, pričakovalo pomanjkanje žita. Vsled vojne je pa to pomanjkanje postalo še hujše in občutnejše. Vlada je bila že kmalu po izbruhu vojne izdala odredbo, da se ima mesiti kruh iz takozvane mešanice, a vzlic temu se do danes še ni mesil tak kruh. Minoli četrtek, to je dne 7. t. m., je pa bilo predsedništvo pekovske zadruge pozvano na namestništvo, kjer se mu je povedalo, da od petka naprej ne bo sploh več prihajala moka v Trst, vsled česar morajo peki sami poskrbeti, da dobe moko. Odbor zadruge je takoj nato storil potrebne korake in res je našel v Budimpešti mnogo moke na razpolago. A te moke nočejo dotični mlini dati drugače, kakor proti anticipatnemu plačilu v Budimpešti. V tem pa obstojite dve nevarnosti: prva je ta, da se lahko sklene kupčija in dotični mlin sprejme plačilo v naprej, dočim morda nima niti še žita na razpolago, druga pa, da vojaštvo rekvirira moko med vožnjo in da jo plača bolj ceno, kakor jo je plačala zadruga, v katerem slučaju bi šla diferenca na škodo zadruge kupovalke in ne na trgovca, ki je moko prodal. Proti prvi nevarnosti se je lahko zavarovati s previdnim ravnanjem, da se namreč ne sklepajo kupčije drugače, kakor le z velikimi mlini, o katerih se ve, da imajo blago na razpolago. Druga nevarnost je pa odstranjena s tem, da je major Rubbia od vojaške oblasti v Trstu zagotovil zadrugo, da se on obveže v slučaju, da bi vojaštvo rekviriralo moko med vožnjo, takoj brzojaviti dotični vojaški oblasti, ki bi moko rekvirirala, da takoj odstopi od te rekvizicije, ker gre za aprovizacijo mesta. A vzlic temu, da sta na ta način odstranjeni obe nevarnosti, ni mogoče dobiti moke, ker ni denarja. Zato je govornik predlagal, naj se prosi občino, da takoj oživotvori bivšo bančno zadrugo (ustanovljeno v okrilju pekovske zadruge v začetku vojne). Ko se je ustanovila ta bančna zadruga, jej je občina dala podporo s tem, da je nudila svoje poroštvo, bančna zadruga je smela izvrševati plačila le v Trstu; naj se torej obenem prosi občino, da pooblasti bančno zadrugo, da sme izvrševati plačila tudi izven Trsta. — Stavljen na glasovanje, je bil ta predlog sprejet. — Nato je pa g. Chiaruttini povedal, da je oblast velela, da morajo peki začeti mesiti takozvani vojni kruh iz mešanih mok. Izprva je oblast predlagala, naj peki mesijo tri vrste kruha, in sicer iz bele moke štev. 0, iz mešanice I. in iz mešanice II. vrste ter naj vsakemu, ki kupi kruh, dajo 15 odstotkov belega, 25 odstotkov kruha iz mešanice I. in 60 odstotkov kruha iz mešanice II. vrste. To je pa nemogoče, ker bi moral pek preveč računati. Zato so pa peki predlagali, da se mesi iz bele moke štev. 0 le mali, takozvani fini kruh (štručka po 10 vinarjev), a iz obeh mešanic se napravi takozvani vojni kruh. Oblast je na to pristala, a zahteva, da se ta kruh prodaja po 56 vinarjev kilogram. Na ta način, ob tej prodajni ceni bi pa imeli peki pri kvintalu kruha le K 1.80 čistega dobička, a treba pomisliti, da je le malo pekov, ki prodajo več nego 400 kilogramov kruha na dan. Da se ta pičli dobiček vsaj nekoliko zviša, je govornik predlagal, naj se poišče način, da bi se kaj prihranilo na raznih stroških, ki jih ima pek pri prodaji kruha. In tako se je sklenilo, da se bo vojni kruh izdeloval le v kosih po kili, a brez zarez na vrhu, da se preveč ne vsuši, da se ne bo rezalo kruha za manj nego 14 vinarjev, to je en četrt kilograma, da se bodo izdelovali mali hlebčki tega kruha po 6 in po 8 vinarjev, da se takozvanim štručkam po 10 vinarjev zviša cena na 12 vinarjev, da se določi tarifa za pečenje doma zamešenega kruha na 6 stotink pečenega kilograma, da se ne bo — vse dokler bo trajala sedanja kriza — zavijalo kruha v papir (s tem prihrani pek K 1.80 pri 400 kilogramih kruha) in slednjič, da se prične peči vojni kruh v torek, dne 19. t. m.

Dramatični klub v Škednju priredi danes v nedeljo, v dvorani „Gospodarskega društva" **varijeteten večer** v prid družinam k vojakom vpoklicanih cerkvenih pevcev. Vstopnina 40 vin., sedeži po 20 vin. Otroci in vojaki polovico. Z ozirom na človekoljubni namen pričakuje klub najobilneje udeležbe.

Vzajemno društvo za zavarovanje goveje živine v Škednju vabi danes, v nedeljo, dne 17. t. m. na letni občni zbor z navadnim dnevnim redom ter tem potom pozivlja vse ude, da plačajo zavarovalnino do 31. t. m.

O pogrešanih vojakih. Ga. Marija Praustova v Trstu sporoča, da je dobila potom »Esperanta« vest, da se nahaja njen soprog Atilij Praust, 5. domobranski pešpolk, 4. stotnija, o katerem že ni imela od 10. novembra l. l. nikakih vesti, kot vojni ujetnik v Kruševcu v Srbiji. Gospa je za to srečno vest izročila znaten dar esperantskemu krožku. — Tako je tudi rodbina Kuselkova dobila sporočilo od »Esperanta«, da je njen član Albert Kuselka, nadporočnik 15. pešpolka, 4. stotnija, o katerem se ni čulo nič več od 20. oktobra l. l., kot vojni ujetnik v Trvici, v orenburški guberniji na Ruskem. — Prav tako je tudi pred nekaj dnevi dobila rodbina Calligarisova obvestilo potom »Esperanta«, da se nahaja Rudolf Calligaris, vojak 27. polka, 11. stotnije, o katerem že ni bilo kake štiri mesece nikakih vesti, v ujetništvu na Ruskem.

Vesti iz Goriške.

Smrtna kosa. V Kobaridu je umrla gospa Marija Urbančič, soproga Aleksandra Franca Uubančiča, posestnika in gostilničarja, stara komaj 28 let; umrla je na šestem porodu. Pokojnica je bila rojena Gruntarjeva, krepka, lepa žena. Zapušča štiri otročiče. Pogreb se bo vršil danes popoldne. Spoštovani Kotlarjevi družini naše sožalje!

Iz Kozane v Brdih nam poročajo, da je umrla soproga posestnika Debenjaka mlajšega. Naj počiva v miru!

Štiridesetletnica mašništva dr. Gregorčiča. Včeraj so praznovali učni zavodi Šolskega Doma v Gorici v Kapucinski cerkvi štiridesetletnico mašništva dr. Gregorčiča, predsednika Šolskega Doma, za katerega ima nebrojnih zaslug. Pred mašo je imel dnevu primeren nagovor pater Rafael Bogataj; ko je jubilant končal sv. mašo, se mu je poklonila v zakristiji deputacija otrok, ki mu je ob lepi deklamaciji izročila šopek, voditelji in voditeljice Šolskih zavodov pa so se mu poklonili ter mu čestitali na domu. Dr. Gregorčič se je ginjen zahvaljeval. Pri maši je pelo učiteljstvo, sodelovali ste tudi gospodični Šantlovi. Pri maši je bilo več Gregorčičevih osebnih znancev in čestilcev. Navzoči so bili tudi ravnatelj moškega učiteljišča Viktor Bežek, ženskega učiteljišča ravnatelj Žnidaršić, vodja slovenske gimnazije prof. Ipavec itd. Naj sprejme jubilant tudi naše čestitke!

Odlikovanje. Feldmaršallajtnant Ferdinand Golja, goriški rojak, je odlikovan z redom železne krone drugega razreda.

Podpore, ki jih deli goriški municipij revežem, so dosegle v mesecih november in december na stalnih podporah svoto K 6572.60, na izrednih svoto K 1216.20.

Pred vojaško sodnijo v Gorici se je vršila razprava proti Josipu Deganisu iz Červinjana. Obtožen je bil žaljenja veličanstva in motenja javnega miru. Razprava je bila tajna. Deganis je bil oproščen obtožbe.

Črnovojnik Josip Pfeifer je bil obtožen nepokorščine in žaljenja v vojaški službi. Obsojen je na 5 mesecev ječe s postom in trdim ležiščem vsak teden.

Javna razprava se je vršila proti petim Prvačkovcem, ki so bili obtoženi, da niso bili poslušni vojaškim odredbam na kolodvoru v Prvačini na dan odhoda vojakov meseca oktobra lanskega leta ter da so zakrivili žaljenja in zoperstavljenja. Zaslišanih je bilo več prič. Obsojeni so: obtožena Pahorja vsak na leto dni, obtoženi Saksida na 6 mesecev, glede drugih ni bila izrečena razsodba.

Na živinskem trgu v Gorici je bilo 490 glav goveje živine in 1100 prašičev.

»Nabiralnica darov vojnooskrbovalnega urada za slovenski del Goriške dežele« pridno deluje. Dosedaj je preskrbela zimske spodnje obleke oziroma pletenin že okoli 700 vojakom, to je do 8. januarja t. l. Od takrat dalje pa se je oddalo zavojev še za nad 100 vpoklicanih črnovojnikov in nekaterim ozdravelim ranjencem. Na pristojne vojaške oblasti se je poslalo zlasti za 97. pešpolk, 27. dom. polk in 20. lovski bataljon, več zabojev tople obleke. Kdor more, naj pomaga! Nabiralnica je v Gosposki ulici št. 6, II. nad. v Gorici.

Nabiralnica darov vojno oskrbovalnega urada za slovenski del dežele v Gorici. Začetkom oktobra se je otvorila v Gorici „Nabiralnica darov vojno oskrbovalnega urada za slovenski del dežele". S posebnimi pozivi se je obrnila na slovensko prebivalstvo za darove, ki so se potem pošiljali našim vojakom, ki so bili na bojnem polju, ali ki so se oddajali onim, ki so odhajali na bojišče. Slovenske občine so zbirale z veliko požrtvovalnostjo tako, da je bilo slovenski nabiralnici omogočeno uspešno delo za ta plemeniti namen Od začetka do 8. jan. t. l. se je preskrbelo zimske sp. obleke oz. pletenin za nad 700 vojakov. Od 8. t. m. do danes se je oddalo paketov še nad 100 vpoklicanim črnovojnikom in ozdravelim ranjencem, ki so se vrnili. Poleg tega se je poslalo nekaj zabojev tople obleke na pristojne vojaške oblasfi pred vsem za 20. lovski bat., za 27. dom. polk in 97. pešpolk. Mnogo blaga se je oddalo bolnišnicam. Od začetka do 8. t. m. se je oddalo naslednje število kosov: nogavic 1344 parov; ovojev za noge 2077 parov; rjuh 420 kosov; čepic 978 kosov; rokavic in polrokavic 468 parov; srajc 335 kosov; hlač spod. 213 kosov; zapestnic 1236 parov; ovojev za trebuh 599 kosov; nakolenic 180 parov; sp. jopic 295 kosov; dokolenk 557 parov; brisač 161 kosov; blazin 6 kosov; odej 54 kosov. — To so le nekatere številke; drugega blaga se je oddalo posebno mnogo bolnišnicam, kjer trpe naši ranjeni vojaki. Še mnogo več bi bilo treba storiti, a žal, sredstev ni. Obračamo se ponovno na dobra slovenska srca, naj zbirajo darove, denarne prispevke in pletejo za naše vojake. Zbirke naj pošiljajo na Slovensko nabiralnico v Gosposki ulici 6/II., ki je ustanovljena za slovenski del dežele in deli blago med slovenske vojake. Delujmo, kolikor je vsakemu mogoče, da se olajša položaj našim dragim očetom, sinovom in bratom na bojišču.

Za Rdeči križ.

Darovali so: Zoologični park tržaški v Barkovljah po g. C. Tercovnigu K 12·50, Themistokles C. Athanassoula in soproga v spomin žalostne obletnice K 100, ces. kr. poštni uradniki, poduradniki in sluge za januar 1915 K 230, inž. Friderik Schnabl v počeščenje spomina Louisa Ptalla, ravnatelja Avstrijskega Lloyda v p. K 100, potom „Piccola" K 100. — Do 16. januarja 1915 se je nabralo vsega skupaj K 356.761·15.

ODBOR GOSPA ZA NAŠE VOJAKE NA BOJNEM POLJU.

Gospa Olga Krauseneckova in gospodična Valentina Krauseneckova v spomin gospodične Pauline Hummlove K 50.

Halo! Kdo želi zadeti glavni dobitek? Ta naj nemudoma naroči izborno turško srečko na ugodno mesečno odplačevanje in v srečnem slučaju zamore postati v kratkem bogataš s 400.000 franki! Turške srečke igrajo šestkrat v letu in mora vsaka srečka zadeti! Izdana kupnina tedaj nikakor ni izgubljena, ker se celo v najneugodnejšem slučaju skoro docela povrne. Prihodnje žrebanje se vrši že dne 1. februvarja. Najcenejša in najbogatejša loterija! Pojasnila daje in naročila sprejema: Srečkovno zastopstvo 4, Ljubljana. Sprejemajo se tudi naročila na najsrečnejše žrebanje razredne loterije!

CEŠKO - BUDJEVIŠKA RESTAVRACIJA (Bosákova uzorna češka gostilna v Trstu) se nahaja **ulici delle Poste** štev. 14, vhod v ulici Giorgio Galatti, zraven glavne pošte. Slovenska postrežba in slovenski jedilni listi.

Delniški kapital in rezervni zakladi K 27.000.000.— Tel. 96-90, 19-95

OSREDNJA BANKA ČEŠKIH HRANILNIC

Via Ponterosso St. 5 - Podružnica v Trstu - Via Nuova St. 15

se peča z vsemi bančnimi posli, posebno **nakupom in prodajo tujih valut.**

Nove vloge na knjižice in klagajuiške nakaznice obrestuje po 4 1/2 % vloge na tekočem računu po dogovoru 3 1/2 % so iste, neglede na določila obstoječega moratorija, vlagateljem vedno na razpolago.

Rentni davek plača banka iz lastnega. - Plačilne naloge na vsa mesta monarhije izvršuje promptno in z najmanjšimi stroški.

:: MALI OGLASI ::

se računajo po 4 stot. besedo. Mastno tiskane besede se računajo enkrat več. — Najmanjša pristojbina znaša 40 stotink.

Meblirana soba se odda takoj gospodični ali priletni ženi. — Ulica Alfieri 17, vrata 5, prvo nadstropje. 4016

Meblovana soba zračna, se odda takoj v najem gospodu ali gospici v ulici Commerciale štv. 11, III. nadst. 4000

Gostilna v ulici San Marco št. 35, toči kraški teran prve vrste po kron 1·04 ter vipavska in istrska vina. 1229

Brinjevec najfinejše vrste, posebno priporočljiv proti kužnim boleznim, se dobi pri Gabrijelu Eržen, Zapuže, pošta Begunje pri Lescah Kranjsko. Za pristnost se jamči. Cene zmerne. 2569

Pertot, urar, ulica Stadion št. 26!! 16

Različne meblirane ali prazne sobe, za eno ali dve osebi, kakor tudi meblirano ali prazno stanovanje se oddajo takoj v najem v sredini mesta. Ugodne cene. — Ulica Commerciale 9 pritličje. 100

Odlična učiteljica občinskih šol z izpitom slovenščine, italijanščine in nemščine, bi podučevala deco odlične družine vsaki dan 2 uri, v kateremkoli šolskem predmetu in zahtevala bi brezplačno hrano in stanovanje. Pisati je pod „VSPEH" na Ins. odd. Edinosti. (20

Štedilne družinske peči :: za pečenje kruha itd. po K 7·50, medena obešala za zavese K 3·50, prodaja CESCA, Trst, ul. Caserma štev. 14. 29

Mala stanovanja se oddajo po 18 kron mesečno pri Sv. Mariji Magdaleni zgornji, ulica dell' Istria 98. 33

Dve postelji se oddasti v ulici Vinc. Scussa štev. 3, V. nad, 27

Službo išče vpokojenec, samskega stanu, kot skladiščar, iztirjevalec, pisarniški pomočnik, sluga kjerkolisibodi. — Naslov pove Inseratni oddelek Edinosti pod štv. 30. 30

V najem se odda prostor za K 30 nasproti cerkvi Sv. Jakoba. - Pojasnila daje Liberna, Molin a vento 70. 32

V najem se odda stanovanje (dve sobi, sobica in kuhinja s pohištvom vred). Ulica G. Caprin št 3, II. n., vrata 6. 31

Postrežnica za navadna hišna dela se išče za nekoliko ur dnevno. Naslov pri Inseratnem oddelku Edinosti. 102

Fratelli Rauber

Trst, ul. Carducci 14 (ex Torrente)

Zaloga ustrojenih kož

Velika izbera potrebščin za čevljarje. - Specijaliteta

potrebščin za sedlarje.

S 1. marčem t. l. se odda v najem dobro znana

gostilna Mahorčič

v Sežani. — Natančnejše podatke se izve pri lastniku omenjene gostilne v Sežani.

Potrtim srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naša preljubljena mati in tašča, gospa

Marija Požar

po dolgi in mučni bolezni, v 64. letu svoje starosti, danes mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb se bo vršil v pondeljek, dne 18. t. m. ob 3. popoldne iz hiše žalosti via Giuseppe Caprin štev. 4.

TRST, dne 16. januarja 1915.

Žalujoče družine:

Tomažič, Tominc, Požar.

Novo Pogrebno Podjetje, Trst, Corso št. 47.

DR KORSANO

Specijalist za sifilistične in kožne bolezni

ima svoj ambulatorij

v Trstu, v ul. S. Lazzaro št. 17, I.

(Palazzo Diana)

Za cerkvijo Sv. Antona novega.

Sprejema od 12. do 1: in od 6 do 7 pop. ženske od 5 do 6 popoldne.

Arimatejsko društvo v Barkovljah

vabi svoje člane na

redni letni občni zbor

ki se bo vršil

v nedeljo, 31. januvarja t. l. ob 1. in pol pop. v dvorani „Obrtnijsk. ga društva".

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika.
2. Predloženje letnih računov.
3. Posamezni predlogi in nasveti.

K obilni udeležbi vabi

ODBOR.

Advokata

Dr. WILFAN in Dr. ŠAVNIK

iščeta izurjenega

solicitatorja.

Vstop takoj.

Ponudbe: Trst, Vojašniška ulica 13

Gostilna „ALL'ANTICA POMPEI"

TRST, trg Carlo Goldoni

in na istem trgu se nahajajoča **„Kavarna Goldoni"** se trpelo priporoča slovenskema občinstvu za obilen obisk. Fran Marinšek.

Po Najvišjem dovoljenju Njegovega c. in kralj. apostol. Veličanstva

IZREDNA

C. kr. državna loterija

v vojne preskrbovalne namene

Ta denarna loterija vsebuje 21.146 dobitkov v skupnem znesku K 625.000. Glavni dobitek znaša

200.000 kron

Žrebanje se vrši javno na Dunaju 23. prosinca 1915

Srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za dobrodelne loterije na Dunaju, III. Vordere Zollamtstrasse 5, v loterijskih nabiralnicah, tobakarnah, davčnih, poštnih, telegrafičnih in železniških uradih, menjalnicah itd. Igralni načrt za prodajalce srečk brezplačno. Srečke se dopošljejo poštnine prosto.

C. kr. Glavno ravnateljstvo državnih loterij

(Oddelek za dobrodelne loterije)

Dr. PEČNIK

Dr. PETSCHNIGG

TRST, VIA S. CATERINA ŠTEV. 1.

Zdravnik za notranje (splošne) bolezni 8—9 in 2—3 in specijalist za kožne in vodne (spolne) bolezni: 11½—1 in 7—7½

Peči in petrolejski plin (brez stenja)

Popolnoma brez saj in duha

Največja kurilna moč

Največja štedljivost

En liter petroleja gori 10—20 ur.) — **Poljske kuhinje na trdi špirit (v kockah)** posebno za **vojake** neobhodno potrebne. — Električne žepne svetiljke in baterije. Peči na špiritni plin, svetiljke, kopalne peči, likalniki itd. — 95% kristalno-čisti špirit, kakor tudi vse potrebščine za svetijke WIKTORIN in enake zisteme. **V. Schiller Trst** ulica della Caserma 17

Žrebanje II. razreda

III. avstrijske razredne loterije

se vrši dne 19. in 21. januvarja

Srečke stanejo

1/8 K 10, 1/4 K 20, 1/2 K 40, 1/1 K 80

Srečke, kolikor jih ima še v zalogi prodaja in razpošilja

Podružnica ljubljanske kreditne banke v Trstu

ulica Caserma štev. 11.

PRIPOROČLJIVE TVRDKE

Priporoča se slavnemu občinstvu hi-:::: gijenična BRIVNICA B. HARAŠTA, Via Carducci 9 (prej Ant. Šebek). Pranje glave, vsakovrstna lasuljarska dela. Najboljši trž. damski salon. Zmerne cene.

Fotografi.

Najljubši spomini so artistične fotografije na kristalu, porcelanu itd. za priveske, nagrobne kamne in slično. — Zastopnik velikega podjetja za reprodukcijo artističnih fotografij je GIOVANNI PELIZZARI, urar, Trst, ulica Nuova št. 41 (palača Salem). 1495

Gostilne.

Obrtnijsko društvo v Barkovljah (blizu cerkve) toči izborna vina n postreže s fino kuhinjo. Dreherjevo pivo. — Prostorna dvorana. Senčnat vrt. Krogljišče. Cene zmerne. 2330

Matija Bulić priporoča cenj. občinstvu svojo gostilno „Ai buoni amici" v Trstu ulica Belvedere štev. 39, točilnico vina in piva v Trstu v ulici Benvenuto Cellini štev. 1, gostilno „Al buon Amissan" v Rojanu, ulica Montorsino št. 3, t čilnico vina v Barkovljah (Bovedo), ulica Perario št 342 (hiša Sčuka). Toči se prvovrstno dalmatinsko črno, belo in opolo vino iz Omša in pivo.

Mizarji.

Anton Barucca mizarska delavnica za vsakovrstno delo. Trst ulica S. Francesco d'Assisi 2, dvorišče. 2095

Pohištvo.

Dve postelji vzmeti, nove žimnice K 86.— Popolna s alna soba z žimninami K 290.— V. Fonderia 12, I 2318

Pekarne.

Karol Susič Trst, ulica Pasquale Revoltella št. 62 priporoča cenj. občinstvu svojo pekarno in sladčičarno, v kateri se dobi večkrat na dan svež kruh in sladčice. Vino in likerji v steklenicah 22-6

Prodajalne jestvin.

Kat. vd. Mulej Trst, Piazza Ponterosso Trgovina jestvin in kolonjalnega blaga, specijaliteta: pristno čajno maslo kranjske klobase in ilirske testenine. — Za obilen obisk se priporoča vdani Ivan Bidovec vodja. 500

Šivilje.

Slovenska šivilja A. RIEGER TRST, Piazza dell' Borsa štv. 3, vrata 9. — Damska krojačnica. Izdeluje vsakovrstne obleke po angleškem in francoskem kroju, plesne obleke za poroke, bluze za gledišče itd. Cene zmerne.

Trgovina s manifakturami.

Marija Jakšetič Trst, ulica Giuliani št. 19 priporoča svojo trgovino manifakturnega blaga in izgotovljenih ženskih oblek. Sprejem dela po meri. 223

Žganjarne.

Stara grška žganjarna odlikovana z zlato kolajno v Trstu, Via Cavana 5. Bogat izber likerjev; grški in francoski konjak, kranjski brinjevec, kraški slivovec in briški tropinovec in rum Cene nizke. Izbor grenčic. — Slaščice in prepečenci Grški mastici iz Sija. Filijal a na vogalu Verdijevega trga ne ulice dell' Orologio. — Se priporoča Andrija Antonopulo. 430

Razni.

Prodajo ali v najem se dajo razne gostilne, kavarne, mleka ne in drugi obrtni obrati, hiše, vile itd. Pojasnila daje Kolinšič, kavarna Corso od 9—11. 3—6 telefon št. 825 41

Čistilo za čevlje parkete in kovine. — Gazzoli & Comp. Via Carpison 2. Telefon 13-08. Odlikovana tržaška tovarna. 2114

Gostilna „Novega delavskega konsumnega društva" v Trstu, Rojan-Škorklja - Sv. Peter 97 se toplo priporoča cenj. občinstvu, znancem in prijateljem. Toči vina I. vrste n. pr. istrsko in vipavsko ter dobro kapljico kraškega terana. Za dobro postrežbo jamči in se priporoča za obilen obisk Šuber Fran, gostilničar.

Prodajalnica ur in drugocenosti

G. BUCHER

(ex drug Drag. Vekjeta)

Trst (nasproti prejšnje prodaj. D. Vekjet) Corso št. 35.

Bogati izber zlatanine, srebrnine, dragocenosti in žepnih ur. Kupuje in menja staro zlato in tudi srebro z novimi predmeti. Sprejema naročbe in popravlja vsakovrstne srebrnine, zlatanine, kakor tudi žepne ure.

Točne ure prodaja

Emilio Müller

najugodnejša in najstarejša prodajalnica ur v Trstu, ulica S. Antonio (vogal ulice S. Nicolò)

Velika izbera

verižic, zlatih, srebrnih, kakor tudi stenskih ur vsake vrste i. t. d.

Ustanovljena l. 1889.

:: Dobroznana mirodilnica ::

Iv. Camauli

Sv. Ivan - Trst - blizu Nar. doma

Velik izbor barv povlak itd.

Zaloga za Trst in okolico redilnega čaja za otroke in odrasle SLADIN

ter lastnega ognja in trženja preška za živež. - Telefon 83.

Hranilne vloge

sprejema od vsakega tudi če ni ud zadruge, in jih obrestuje po **4 1/2 %** večje zneske po dogovoru. **Trgovcem** otvarja čekovne račune z dnevnim obrestovanjem.

Rentni davek plačuje zadruga sama.

Vlaga se lahko po eno krono.

Poštno-hranilnični račun 75.679. TELEFON 16-84.

Trgovsko-obrtna zadruga v Trstu

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

ulica S. Francesco štev. 2, I. nadst.

Posojila

daje na **osebni kredit** in **na zastave** proti plačilu po dogovoru.

Uradne ure: vsak dan od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne.

Priporoča male hranilne škrinjice, ki so posebno primerne za družine.

Krčmarji in gostilničarji!!!

Kupujte za prodajo

grenko vino

Augusto dell' Agnolo

oblastveno dovoljeno in edino sredstvo pripravljeno iz zelišč, ki ohranja zdravje in varuje pred kolero. Tovarna Trst-Barkovlje.

Hermangild Trocca

TRST, ulica Barriera vecchia 8

ima veliko zalogo

mrtvaških predmetov

Venci iz porcelane in biserov, vezanih z medeno žico, iz umetnih cvetlic s trakovi in napisi. Slike na porcelanastih ploščah za grobne spomenike itd. itd.

Najnižje konkurenčne cene.

Dr. HORVATH

TRST, CORSO ŠT. 17

Specijalist za KOŽNE in SPOLNE BOLEZNI ŠIBKOST in NERVOZNOST

za BOLEZNI v NOGAH in SKLEPIH.

Sprejema od 11 - 1 pop. in 3 - 6 zvečer

ob nedeljah od 10 - 1.

TVRDKA G. BIAGGINI - TRST

je nakupila večjo množino

pečene kave

in jo vsled tega prodaja po **K 3·60** kg na dom.

Zaloga suhega grozdja, orehov, fig, in svežih sliv.

UMETNI ZOBJE

PLOMBIRANJE · ZOBOV.

IZDIRANJE ZOBOV

: BREZ BOLEČINE :

Dr. J. ČERMÁK V. TUSCHER

ZOBOZDRAVNIK TRST KONC. ZOBNI TEHNIK

ULICA CASERMA, 13 II. nad.

ASSICURAZIONI GENERALI IN TRIESTE

(Oběna zavarovalnica v Trstu). Ustanovljena l. 1831.

Zakladi za jamstvo dne 31. decembra 1913 K 456,949,184.97. Glavnica za zavarovanje življenja dne 31. decembra 1913: K 1,297,036,630.20. Plačana podvračila od leta 1881 do 31. decembra 1913 K 1,163,020,163.67.

S 1. januvarjem 1907. je društvo uvelo za življenski oddelek nove glavne pogoje police nadarjene največjo kulantnostjo.

Povdarjati je sledeče ugodnosti **police:**

I. Veljavnih takoj od izdanja:

a) brezplačno nadaljevanje veljavnosti police za celo vlogo, kadar mora zavarovanec vršiti voj. službo, ako je vpisan v polah črne vojske.

b) ako plača zavarovanec 1‰ od zavarovane svote, lahko obnovi polico, ki je izgubila veljavo vsled pomanjkljivosti plačevanja, samo da se plačevanje vrši v teku 6 mesecev po preteku roka.

II. Veljavnih po preteku 6 mesecev od izdanja:

a) zavarovanec more — ne da bi za to plačal posebne premije in brez vsake formalitete — potovati in bivati ne samo v celi Evropi, ampak tudi v katerisibodi deželi tega sveta. (Svetovne police). Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi v slučaju, če pade zavarov. v dvoboju.

III. Veljavnih po preteku enega leta po izdanju police:

a) zavarovanec se oprosti plačevanju za mešana zavarovanja v slučaju, da postane nesposoben za delo.

IV Veljavnih po preteku treh let od izdanja:

a) Absolutna neizpodbitnost zavarovanja razun slučaja prevare.

b) Društvo je zavezano plačati celo vlogo, tudi ko bi zavarovanec umrl vsled samomora, ali poskušenega samomora.

c) Zavarovanec sme dvigniti posojila proti plačevanju 4½%.

Društvo sprejema zavarovanje tudi za

življenje, požar, prevažanje in ulom.

Zaloga dalmatinskega vina

lastnega pridelka iz Jesenic pri Omišu

Filip Ivanišević

ulica Torre bianca 18, Telefon 14-05

Prodaja na drobno in na debelo.

Gostilna-Buffet v ul. Nuova št. 9, v kateri toči svoja vina prve vrste.

Sidro-Syrup. Sarsaparillae compos.

Čistilo krvi. Steklenica K 3.60 in 7.50.

Sidro-Liniment. Capsici compos.

Nadomestilo za sidro-Pain-Expeller.

Solečno olajšujoče mazilo za prehlajenje, reumatizem, trganje po udih, itd.

Steklenica K —.80, 1.40, 2.—

Sidro-žvepleno-mazilo.

Zelo olajšujoče pri lišaju, solnem teku, itd.

Lonček K 1.—.

Dobi se skoro v vsaki apoteki ali pa direktno

Dr. Richter-jevi apoteki „pri zlatem levu", Praga I, Elizabethstrasse 5

Dobro naložen denar!

V slovenskem trgu na južnem Štajerskem je naprodaj krasna vila z vrtom. Stavba najsolidnejša, 4 sobe, kopalnica, velike svitle kleti, vodovod, elekt. razsvetljava. Cena zmezna. Vprašanja pod **„Moj dom 2013"** na Ins. odd. Ed.

AGO čevlji brez šivanja in žebljev

Izvršuje edino le

FRAN CINK V TRSTU

ulica Cecilia štv. 12

Izvršuje tudi vsako drugo naročilo točno. Na zahtevo pride tudi po naročilo izven mesta. **Delo solidno. - CENE ZMERNE.**

VELIKA ZALOGA

žita, moke, riža, otrobov, fižola, ovsa ter koruze, in koruzne moke

Po ugodni ceni se dobi

Ulica Koroneo 13 - TRST - Via Coroneo 13

Se toplo priporočam

R. GAMBEL

Telefon 24-03. lastnik.

SLAVIJA

vzajemno zavarovalna banka v Pragi

Rezervni fondi K 63,432.161·92.

Izplačane odškodnine in kapitalije K 129,965.304·23.

Divid. se je doslej izpl. 2,899.795.26.

Po velikosti druga vzajemna zavarov. naše države z vseskozi slov.-narodno upravo.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejih kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, kakor nobena druga zavarovalnica.

Zlasti je ugodno zavar. na doživetje in smrt z manjšajočimi se vplačili.

Zavaruje poslopja in premičnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode cenjuje takoj in naj kulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje.

Zavaruje tudi proti vlomu.

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokoristne namene.

Glavni zastopnik v Trstu

V. CEGNAR, ulica Caserma 12,

TELEFON št. 21-47.

UMBERTO COMICI

zaloga stavbinskega materijala.

Tovarna cementnih plošč in cevi.

TRST, Campo S. Giacomo 11 in V. Concordia 1

(Zadaj cerkve Sv. Jakoba)

V zalogi vedno novo dospelo blago.

Cene zmerne. Postrežba točna.

Karel Delami

po visokem c. kr. namestništvu

koncesijonirani zobotehnik

Trst, ulica Belvedere št. 4. III. n.

ORDINACIJA od 9 do 1 in od 3 do 6

Lekarnarja A. THIERRY

edino pristni balzam

olajšuje kašelj, krč in bolečine ter okrepčuje tek in prebavo ter raztvarja sliz. — 1/2 —, ali pa velika steklenica Kron 5·60. Edino pristni balzam iz stoletnice olajšuje bolečine, hladi, očisti in omehča vsako bolečino tudi staro rano. — Dve dozi kron 3·60. Dnevne pošiljatve! — — — Dnevne pošiljatve!

Lekarnar A. v. THIERRY

Pregradi pri Rogatcu in Lekarna Jos. v. Török v Budimpešti

„Tržaška posojilnica in hranilnica"

registrovana zadruga z omejenim poroštvom

TRST, Piazza della Caserma št. 2, I. nad.

(v lastni palači) vhod po glavnih stopnjicah.

POSOJILA DAJE

na vknjižbo 5½%

na menice po 6%

na zastave in amortizacijo za daljšo dobo po dogovoru.

ESKOMPTUJE TRGOVSKE MENICE.

HRANILNE VLOGE

sprejema od vsakega, če tudi ni ud in jih obrestuje po

4¼%

Večje stalne vloge in vloge na tek. račun po dogovoru.

Rentni davek plačuje zavod sam. - Vlaga se lahko po eno krono. - ODDAJA DOMAČE NABIRALNIKE (HRANILNE PUŠICE).

Poštni hranilnični račun 16.004. TELEFON št. 952.

Ima varnostno celico (safe deposite) za shrambo vrednostnih listin, dokumentov in raznih drugih vrednot, **popolnoma varno** proti vlomu in požaru, urejeno po najnovejšem načinu ter jo oddaja strankam v najem po nizkih cenah.

Stanje vlog nad 10 milijonov kron.

Uradne ure od 9 do 12 dopoldne in od 3 do 5 popoldne. - Izplačuje se vsak delavnik ob uradnih urah.

POZOR! Vsled nastalih razmer sem v stanu prodajati v „ČRNEM GRABNU" izborno VIPAVSKO vino po 24 stotink ¼ litra. ISTRSKO vino po 24 st. ¼ l. - PRISTNI TERAN po 32 st. ¼ l.

RESTAVRACIJA BALKAN (Piazza Caserma) POZOR!

JADRANSKA BANKA

Trst, Via Cassa di Risparmio štev. 5 (Lastno poslopje)

KUPUJE IN PRODAJA: vrednostne papirje, rente, obligacije, zastavna pisma, prijoritete, delnice, srečke itd.

VALUTE IN DEVIZE.

PREDUJMI na vrednostne papirje in blago ležeče v javnih skladiščih

SAFE - DEPOSITS. PROMESE.

Brzojavi: JADRANSKA.

MENJALNICA

VLOGE NA KNJIŽICE

4%

od dneva vloge do dneva vzdiga. Rentni davek plačuje banka iz svojega.

OBRESTOVANJE VLOG na tekočem in žiro-računu po dogovoru.

FILIJALKE: DUBROVNIK KOTOR LJUBLJANA METKOVIĆ OPATIJA SPLIT ŠIBENIK ZADAR

AKREDITIVI, ČEKI IN NAKAZNICE NA VSA TU- IN INOZEMSKA TRŽIŠČA.

Živahna zveza z AMERIKO.

REMBOURSNI KREDITI.

PRODAJA SREČK RAZREDNE LOTERIJE.

ESKOMPTUJE: srečke, devize in papirje. Zavarovanje vsakovrstnih papirjev proti kurzni izgubi, revizija žrebanja sreč itd. brezplačno. STAVBNI KREDITI, REMBOURS-KREDITI Krediti proti dokumentom ukrcanja. BORZNA NAROČILA. INKASO.

Telefoni: 1463, 1793 in 2676.

ESKOMPT MENIC

URADNE URE: od 9 do 12½ pop. in od 2½ do 5 pop.

CENTRALA **v PRAGI**

Ustanovljena l. 1868

20 podružnic 17 ekspozitur

Delniška glavnica **K 80,000.000**

Rezervni in varnostni zaklad: **K 25,000.000**

Živnostenska banka podružnica v Trstu

GRADEŽ otvorjena v poletju ekspoziture redno poslovanje OPATIJA

Izvršuje vse bančne in menjalnične posle.

TELEFON: 2157 — 1078. **Borzna naročila.** TELEFON: 2157 — 1078.

4 1/2 %

VLOGE NA KNJIŽICE

Rentni davek plačuje banka iz svojega.

Položnice brezplačno na razpolago.